

SOSYAL 3000

•• KPSS ÖABT ••
**SORU
BANKASI**

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ YENİ KONU DAĞILIMI

*Tarih • Coğrafya • Siyaset Bilimi
Sosyal Bilgilerin Temelleri
Sosyal Antropoloji ve Medeniyet Tarihi
Bilim, Teknoloji ve Toplum
Alan Eğitimi*

YAZAR KADROSU

Melike SEZGİN • Atilla GÜVERCİN • Yasin YAĞLI
Selim IŞIK • Hakan ANKA • Mustafa KAPLAN

 **AKADEMİ
DENİZİ**

PDF ÇÖZÜM

ÖĞRETMENLİK ALAN BİLGİSİ

SOSYAL BİLGİLER

SORU BANKASI

Yayın Koordinatörü
Selim IŞIK

Yazar
Melike SEZGIN – Yasin YAĞLI – Selim IŞIK –
Hakan ANKA – Mustafa KAPLAN

ISBN
978-605-73811-8-7

Baskı

© COPYRIGHT AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK
Bu kitabın her türlü yayım hakkı Akademi Denizi Ya-
yıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936
sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gere-
ğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz,
herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer
elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

Saray Mah. Fatih Sultan Mehmet Blv. No: 316
Kahramankazan / ANKARA

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No
52497

0552 518 06 06

akademideniziyayincilik@hotmail.com

www.akademidenizi.com.tr

TÜRKÇE

TARİH

COĞRAFYA

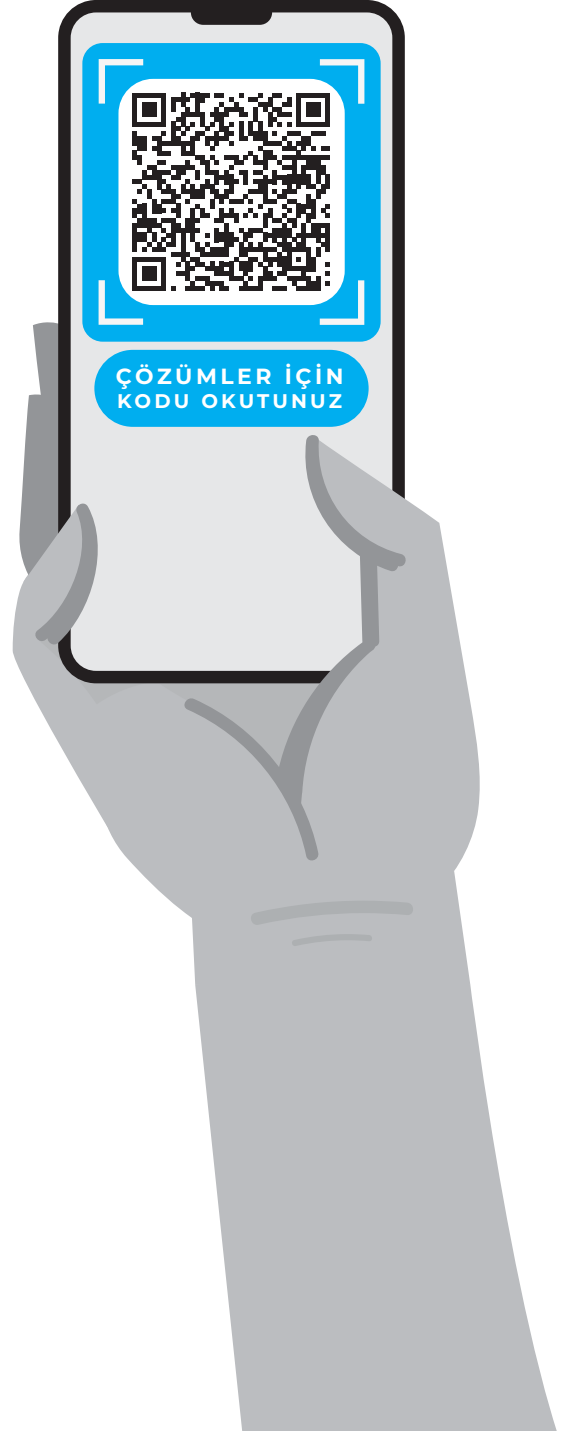
ANAYASA

İÇİNDEKİLER

COĞRAFYA	FİZİKİ COĞRAFYA	5
	BEŞERİ VE EKONOMİK COĞRAFYA	41
	BÖLGELER VE ÜLKELER COĞRAFYASI	93
TARİH	TARİH METODU	107
	ESKİ ÇAĞ TARİHİ	117
	İSLAMİYET ÖNCESİ TÜRK TARİHİ	127
	ORTA ÇAĞ İSLAM TARİHİ	137
	OSMANLI TARİHİ	161
	TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİ	211
	ORTA ÇAĞ'DAN XX. YÜZYIL'A DÜNYA TARİHİ	273
	XX. YY TÜRK VE DÜNYA TARİHİ	289
DİĞER ALANLAR	SİYASET BİLİMİ	303
	SOSYAL BİLGİLERİN TEMELLERİ	321
	BİLİM, TEKNOLOJİ VE TOPLUM	373
	SOSYAL ANTROPOLOJİ VE MEDENİYET TARİHİ	377
	ALAN EĞİTİMİ	389

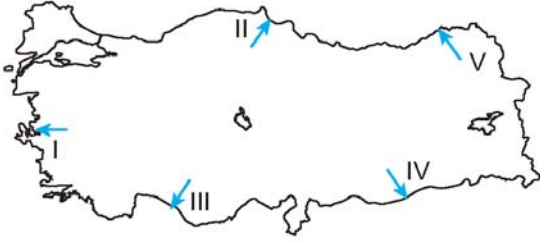
PDF çözümler için QR kodu okutunuz.
ya da
www.akademidenizi.com.tr
adresini ziyaret ediniz.

COĞRAFYA • FİZİKİ COĞRAFYA

1. Aşağıdaki Türkiye haritasında bazı bölgelerdeki rüzgârların esiş yönleri gösterilmiştir.

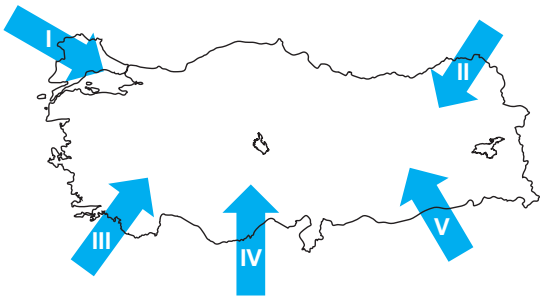
Basınç farklarının aynı olduğu varsayıldığında, dağların uzanışına bağlı olarak hangi bölgedeki rüzgârların daha hızlı eseceği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Türkiye'de bir yöreye ait aşağıdaki özelliklerden hangisi diğer dördünün nedenidir?

- A) Hidroelektrik enerji potansiyeli azdır.
B) Yerşekilleri sadedir.
C) Tarım alanları geniş yer tutar.
D) Akarsu akış hızı azdır.
E) Geniş tabanlı vadiler fazladır.

3. "Önümüzdeki hafta içinde Türkiye Balkanlardan gelen soğuk ve yağışlı bir hava kütesinin etkisi altına girecektir. Hafta sonundan itibaren batı bölgelerimizden başlayarak Türkiye genelinde sıcaklıkların mevsim normallerinin 3 veya 5°C altına düşmesi ve yüksek kesimlerde kar yağışlarının görülmesi beklenmektedir."

Yukarıdaki parçada verilen hava tahmin raporunun, Türkiye'yi, haritada gösterilen yönlerden etkileyen hava kütlelerinden hangisine dayanılarak hazırlandığı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Türkiye ile ilgili aşağıda verilen özelliklerden hangisinde iklimin etkisinden söz edilemez?

- A) Akarsu rejimlerinin farklılık göstermesi
B) Rüzgârın aşındırma biriktirme faaliyetlerinin bölgeler arası farklılık göstermesi
C) Ege Bölgesi'nde jeotermal enerji kaynaklarının fazla olması
D) Konya'da nadasa ayrılan alanların Sinop'tan fazla olması
E) Turizm etkinliklerinde (rafting) kullanılan akarsulardan sadece yılın belirli dönemlerinde yararlanılması

5. Türkiye'de ağaçlandırma konusundaki önemli çalışmalarından biri de baltalıklar ya da diğer adıyla enerji ormanları oluşturmaktadır. Bu alanlarda, kendini yenileyebilen ağaçlar yetiştirilmekte ve bu ağaçlar belirli aralıklarla kesilerek yakacak odun gereksinimi karşılanmaktadır.

Buna göre, aşağıdaki illerin hangisinde yakacak odun sağlayabilmek için enerji ormanı oluşturulmasına duyulan gereksinim daha fazla olması beklenir?

- A) Kastamonu B) Rize C) Bursa
D) Adıyaman E) Antalya

6. Bir yerde iklim, toprak türü veya ekonomik koşullar gibi nedenlerle bir bitki türü çok yaygın olarak yetiştiriliyorsa, böyle bitkilere o yöre için "monokültür bitkisi" denir.

Bu tanıma göre, aşağıdaki tarım ürünlerinden hangisi, karşısında verilen yöre için bir monokültür bitkisi değildir?

- A) Çay – Rize Yöresi
B) Fındık – Ordu - Giresun Yöresi
C) Ayçiçeği – Ergene Havzası
D) Pamuk – Antalya Yöresi
E) Zeytin – Edremit - Ayvalık Yöresi

7.

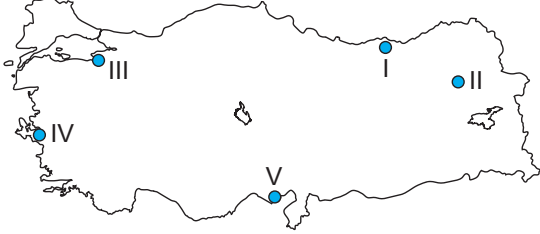
ZİRAİ DON UYARISI

Yurdumuz yarından itibaren soğuk havanın etkisi altına girecektir. Sıcaklıklar cuma gününden itibaren tüm yurttan hissedilir derecede azalacaktır.

Tarımsal faaliyetlerin sürdüğü tüm bölgelerimizde, üreticilerimizin gerekli tedbirleri almaları, özellikle çiçeklenme döneminde olan badem, erik, kayısı, kiraz, şeftali, fındık üreticilerimizin fide yetiştiricilerimizin daha dikkatli olmaları gerekmektedir.

Basından, 2020

Yukarıdaki basın açıklamasına göre aşağıdaki Türkiye haritasında;

İşaretlenen alanlardan hangisinde bulunan üreticilerin daha dikkatli olma zorunluluğunun olmadığı söylenebilir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

8. Türkiye iklimiyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) En fazla yağışın ilkbaharda, en az yağışın yazın düştüğü, yıllık yağış miktarının 300 - 600 mm arasında değiştiği bölge Karadeniz Bölgesi'dir.
- B) Kışın Türkiye genelinde etkili olan ve en belirgin olduğu yer Akdeniz ikliminin etkilediği Akdeniz ve Ege kıyıları olan yağış türü konveksiyonel yağışlardır.
- C) Türkiye'ye kuzeyden sokulan Sibiryaya termik yüksek basınç merkezinin neden olduğu karasal soğuk ve kuru hava, Karadeniz'i geçerken nemlenip orografik yağış bırakabilir.
- D) Türkiye ilkbahar ve yaz aylarında kuzeyden gelen soğuk hava kütlesi ile güneyden sokulan sıcak hava kütlesi altına girer.
- E) Kışın güneybatıdan gelen soğuk hava kütlesi Anadolu'da sıcaklıkların düşmesine neden olur.

9.

- I. Karadeniz kıyı kesiminde buğday ve pamuk tarımının yapılamaması
- II. Akdeniz kıyı kesiminde tarım ürünlerinin daha kısa sürede olgunlaşması

Yukarıda verilen durumların ortaya çıkmasında etkili olan faktörler aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?

	I	II
A)	Enlem	Yükselti
B)	Yağış rejimi	Yağış miktarı
C)	Yağış rejimi	Enlem
D)	Karasallık	Nem oranı
E)	Nem oranı	Yer şekilleri

10.

Türkiye'deki bir dağın yamaçları boyunca yükseldikçe bitki örtüsünün sırasıyla;

- Maki
- Kızılcım ormanları
- Karışık ormanlar
- İğne yapraklı ormanlar
- Alpin Çayırlar

şeklinde kuşaklara ayrıldığı görülmektedir.

Buna göre, aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlış olur?

- A) Makilerin kapladığı alan Alpin çayırlarından daha azdır.
- B) Dağın bulunduğu bölgede kışları ılık geçmektedir.
- C) Dağın yamaçları boyunca yükseldikçe sıcaklık azalmaktadır.
- D) Dağ Akdeniz iklim bölgesinde yer alır.
- E) Yükseldikçe sıcaklık azaldığı için bitki örtüsü farklı kuşaklara ayrılmıştır.

11.

Alçak basınç merkezlerinin etkili olduğu çevrelerde aşağıdakilerden hangisi gözlenmez?

- A) Buharlaşma artar.
- B) Yükselim hava hareketleri görülür.
- C) Havanın bağıl nem oranı yüksektir.
- D) Konverjans hava hareketleri görülür.
- E) Yerin ısı kaybı azdır.

COĞRAFYA • FİZİKİ COĞRAFYA

1. Türkiye'deki doğal bitki topluluklarının dağılışını etkileyen şartları tartışan öğrenciler arasında şu diyaloglar yaşanmıştır.

Ahmet: Öğretmenimizin anlattığına göre, geçmişte yaşanan iklim değişikliği nedeniyle bitkiler güneydeki dağlarımızın yüksek kesimlerine sokulmuş. Bence bu imkânsız, soğğun etkisiyle kuzeyli bitkiler yok olmuştur. Bitkilerin ilerlemesi söz konusu olamaz.

Sevim: Soğuk dönemde sıcak iklim şartları altında yetişen bitkiler, dağların güneye bakan alçak kesimlerine ve kuytu alanlara sığınmış, sıcak dönemde ise kuzeyli bitkiler, kuzeye bakan yüksek yamaçlara çekilmiştir.

Nuray: Bence de kuzeyli bitkiler ilerlemiş olamaz. Üstelik güneye doğru ilerlediyse neden dağların yüksek kesimlerine sokulmuş olsun? Güney daha sıcak olduğu için yüksek kesimlere değil, kıyı kesimlerine sokulur.

Emin: Kuzeyli bitkilerin soğğa dayanıklı olduğunu unutmayın. Güneye doğru ilerledikçe elbette soğuk olan yüksek kesimlere sokulacaktır. Alçak kesimler sıcak olduğu için kuzeyli bitkilere uygun değildir.

Buna göre, öğrenciler arasında yaşanan diyalogda doğru yorumu aşağıdakilerden hangileri yapmıştır?

- A) Yalnız Ahmet
B) Ahmet ve Nuray
C) Sevim ve Emin
D) Sevim ve Nuray
E) Ahmet ve Emin

2. Aşağıdaki tabloda gösterilen kentlerde Akdeniz iklimi etkili olmasına rağmen Antalya'nın yağış miktarı diğerlerinden farklıdır.

Kent	Yıllık yağış miktarı (mm)
Adana	665
İzmir	677
Antalya	1057

Bu durum Antalya'nın aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Yer şekilleri
B) Arazi yapısı
C) Doğal bitki örtüsü
D) Nem oranı
E) Denize göre konumu

3. Ankara'daki meyve ağaçlarının ilkbahar mevsiminde bazen zamanında önce çiçek açtıkları görülür.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sıcaklıkların mevsim normallerinin üzerinde olmasıyla
B) Karın uzun süre yerde kalmasıyla
C) İlkbahar mevsiminin başlangıcında yağışların artmasıyla
D) Kış mevsiminde don olaylarının görülmesiyle
E) Kar örtüsünün ağaçların üzerini kaplayarak soğuk rüzgârlardan korumasıyla

4. Aşağıdaki şehirlerimizden hangisinde yıllık ortalama bağıl nem oranı **daha düşüktür?**

- A) Trabzon
B) Diyarbakır
C) Kars
D) İzmir
E) Zonguldak

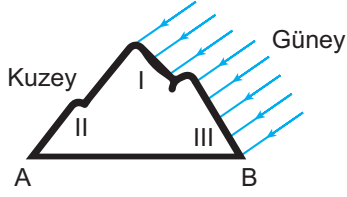
5. • Türkiye'de çok eski jeolojik zamanlarda oluşmuş, günümüzdeki iklim şartlarında yetişmesi mümkün olmayan ve "relikt" (kalıntı) diye adlandırılan bazı bitki türleri bulunur.
- Türkiye'deki bitkilerin yaklaşık üçte biri dünyanın başka hiçbir yerinde görülmeyen (endemik) bitkilerdir.
- Türkiye'deki hayvan türü sayısı, tüm Avrupa kıtasında yaşayanların 1,5 katı kadardır.

Yukarıdaki açıklamaların ortaya çıkması Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle ilgili değildir?

- A) Yer şekillerinin çeşitli olması
B) İklim çeşitliliği
C) Ortalama yükseltisinin fazla olması
D) Çeşitli toprak türlerinin bulunması
E) Erozyon şiddetinin fazla olması

6. Aşağıda Türkiye üzerinde bulunan bir dağın kuzeye ve güneye bakan yamaçları gösterilmiştir.

Bu dağ için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) I noktası II noktasına göre daha erken ısınır.
B) II noktasında bitkiler III noktasına göre daha uzun sürede olgunlaşır.
C) Güneş ışınları III noktasına, II noktasına göre daha dik düşer.
D) II noktasındaki karlar, I noktasına göre daha erken erir.
E) Yerleşme üst sınırı II'ye göre I'de daha yüksektir.

7. Aşağıdaki şekilde Türkiye'de bir dağ yamacı boyunca yükseldikçe değişen doğal bitki örtüsünün oluştuğu kuşaklar gösterilmiştir.

Bu şekle dayanarak,

- I. Yükseldikçe yağış miktarı azalmaktadır.
II. Karadeniz kıyılarında bulunan bir dağdır.
III. Yıllık toplam yağış miktarı 1000 mm'nin üzerindedir.
IV. Yükseldikçe bitki örtüsünün değişmesinin nedeni sıcaklığın azalmasıdır.

yorumlardan hangisi yapılamaz?

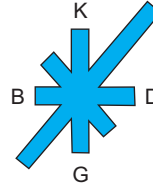
- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III
E) III ve IV

8. Bitkilerin yetişmesini sağlayan toprak örtüsü, akarsu – sel suları ve rüzgâr gibi dış kuvvetler tarafından aşındırılıp süpürülürse ana kaya yüzeye çıkar. Bu durum bitki örtüsünün cılız olduğu, iklimin kurak olduğu yerlerde daha yaygındır.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinde yukarıda açıklanan durum, diğerlerine göre daha az görülür?

- A) Bolu
B) Niğde
C) Konya
D) Nevşehir
E) Şanlıurfa

- 9.

I. Şekil

II. Şekil

Yukarıdaki I. şekilde gösterilen rüzgâr gülü grafiği II. şekildeki Marmara Bölgesi haritasında işaretlenen yerlerden hangisine ait olabilir?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

10. Ankara'da kış mevsimi yaşanırken, havanın bulutlu olduğu günlerdeki sıcaklığın havanın açık olduğu günlere göre daha fazla olduğu gözlenmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında bulutlu günlerin nasıl bir etki yaptığı söylenebilir?

- A) Yerin ısı kaybını azalttığı
B) Rüzgâr hızını azalttığı
C) Güneş ışınlarının yeryüzüne düşmesini engellediği
D) Güneşlenme süresini artırdığı
E) Güneş ışınlarının daha büyük açıyla yeryüzüne düşmesine neden olduğu

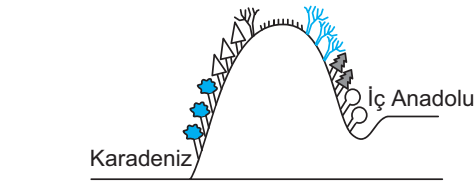
1. Türkiye’de bitki türü çeşidinin fazla olmasında etkili olan faktörler arasında, aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

A) Etrafının denizlerle çevrili olması
B) Orta Kuşakta yer alması
C) İklimin bölgeler arası farklılık göstermesi
D) Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
E) Doğu Yarım Küre’de yer alması

2. Aşağıdaki illerin hangisinde yıllık yağış miktarı daha fazladır?

A) Muğla
B) Trabzon
C) Gümüşhane
D) Amasya
E) Erzurum

3. Aşağıdaki şekilde Karadeniz Dağları’nın kuzeye ve güneye bakan yamaçlarındaki bitki örtüsünün dağılışı verilmiştir.

= Kayın, ıhlamur, kızılâğaç   = Yüksek dağ çayırları
 = Ladin ormanları   = Karaçam ormanları
 = Sarıçam ormanları   = Bodur çalılar

Bu dağın iki yamacında bitki örtüsünün farklılaşması üzerinde;

- I. yükselti,
II. nem oranı,
III. sıcaklık,
IV. enlem

faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

A) Yalnız I   B) Yalnız IV   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

4. --- dünyada sadece belli bir bölgede yetişen bitkilere denir. Türkiye’deki sığla ağacı, ispir meşesi, Datça hurması bu tür bitkilere örnektir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Relikt bitki
B) Endemik bitki
C) Maki bitkileri
D) Psödomaki bitkiler
E) Ot formasyonundaki bitkiler

5. Nem oranının fazla olduğu kent merkezlerinde yıllık sıcaklık farkı daha az olur.

Buna göre, Türkiye’de aşağıdaki kent merkezlerinden hangisinde yıllık sıcaklık farkı daha azdır?

A) Van   B) Ankara   C) Afyon
D) Edirne   E) İzmir

6. Ülkemizde buharlaşma miktarının en fazla Güneydoğu Anadolu Bölgesi’nde olmasına neden olan faktörler arasında, aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha azdır?

A) Enlem etkisi
B) Sıcak rüzgârlara açık olması
C) Denizlere uzak olması
D) Doğal bitki örtüsünün cılız olması
E) Temmuz ayı sıcaklık ortalamasının yüksek olması

7. Ankara, Samsun kentine göre daha güneyde olduğundan Ekvator’a daha yakındır. Oysaki Ankara’nın ocak ayı sıcaklık ortalaması Samsun’dan daha düşüktür.

Bu durum, Türkiye’de sıcaklık dağılışını etkileyen aşağıdaki faktörlerden hangisi ile açıklanamaz?

A) Yükselti   B) Karasallık   C) Nem oranı
D) Denizellik   E) Enlem

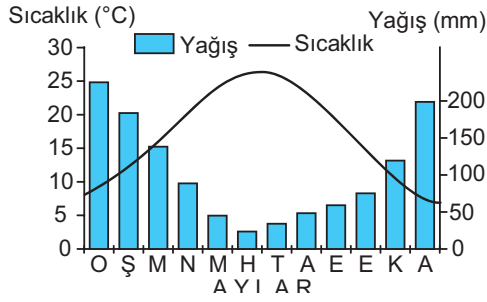

Yukarıdaki Türkiye haritasında esiş yönleri gösterilen yerel rüzgârlardan hangisinin diğerlerine oranla daha sıcak ve kavurucu etkiye neden olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıda bir bölgenin aylık ortalama sıcaklık ve yağış dağılımı gösterilmiştir.

Bu grafiğe dayanarak söz konusu bölge hakkında, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yıllık sıcaklık farkı 15° - 20° C civarındadır.
 B) En fazla yağışını yıl içinde sıcaklığın en düşük olduğu dönemlerde alır.
 C) Kışları ılık ve yağışlı, yazları sıcak ve kurak geçer.
 D) Yıllık toplam yağış miktarı 1000 mm'den fazladır.
 E) Kış mevsiminde yağışların önemli bir kısmı kar şeklinde düşer.

10. Okyanus akıntıları ısının taşınmasını sağlayarak etkili oldukları yerlerin sıcaklık değerlerinin azalmasına ya da yükselmesine neden olurlar.

Aşağıdaki okyanus akıntılarında hangisi etkili olduğu yerde sıcaklığı yükseltir?

- A) Alaska B) Labrador C) Benguela
 D) Kaliforniya E) Oyaşivo

11. Ekvatorial yağış rejimi Ekvator üzerinde yer almasına rağmen Afrika'nın doğusu ile Güney Amerika'nın batısında görülmez.

Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Dünyanın geoit olması
 B) Bakı durumu
 C) Yer şekilleri
 D) Güneş ışınlarının geliş açısı
 E) Batı rüzgârları

12. Uzaydan birbirine paralel gelen ışın demetleri Dünya'nın küresel şekli nedeniyle ekvatorial bölgeye dik ve dike yakın açılarla, kutba yakın bölgelere ise eğik açılarla düşer.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma bağlı olarak ortaya çıkan sonuçlardan biri değildir?

- A) Ekvatordan kutuplara gidildikçe yerden yansıyan ışınların artması
 B) Kalıcı kar sınırının Ekvator'da daha yüksek olması
 C) Kızıldeniz'de tuz oranının Güney Çin Denizi'nden yüksek olması
 D) Ekvator'dan kutuplara doğru ormanların geniş, karışık ve iğne yapraklılar şeklinde kuşaklar oluşması
 E) Türkiye'de kuzeyden esen rüzgârların soğuk karakterli olması

13. Yükseltinin fazla olduğu yerlerde gece ile gündüz arasındaki sıcaklık farkının yükseltinin az olduğu yerlerden daha fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi etkilidir?

- A) Bitki örtüsü
 B) Yağış miktarı
 C) Nem miktarı
 D) Bakı durumu
 E) Güneş ışınlarının geliş açısı

COĞRAFYA • FİZİKİ COĞRAFYA

1. Ekvatorial yağış rejimi ve bölgesi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her mevsim yağışlıdır.
B) Alize rüzgârlarına bağlı olarak yağışlar genelde cephe yağışları şeklindedir.
C) Yıllık yağış ortalaması 1000 mm'den fazladır.
D) Güneş ışınlarının Ekvator'a dik açılarla geldiği dönemde yağış miktarı azda olsa artar.
E) 10° Kuzey ve 10° Güney enlemleri arasında görülür.

2.

Merkezler	Sıcaklık (°C)		Yağış (mm)	
	Ocak	Temmuz	Ocak	Temmuz
I	6,9	22,8	81,4	35,2
II	-0,2	23,3	39,7	12,6
III	10,0	28,1	255,2	2,4

Yukarıdaki tabloda gösterilen ocak ve temmuz aylarındaki sıcaklık ve yağış değerleri, aşağıdaki kent merkezlerinden hangilerine ait olabilir?

	I	II	III
A) Antalya	Samsun	Ankara	
B) Samsun	Ankara	Antalya	
C) Ankara	Antalya	Samsun	
D) Ankara	Samsun	Antalya	
E) Antalya	Ankara	Samsun	

3. Türkiye'nin iklim özelliklerinin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi en az etkilidir?

- A) Coğrafi konumu
B) Topoğrafik yapısı
C) Hava kütlelerine göre konumu
D) Okyanus akıntıları
E) Denizellik-karasallık durumu

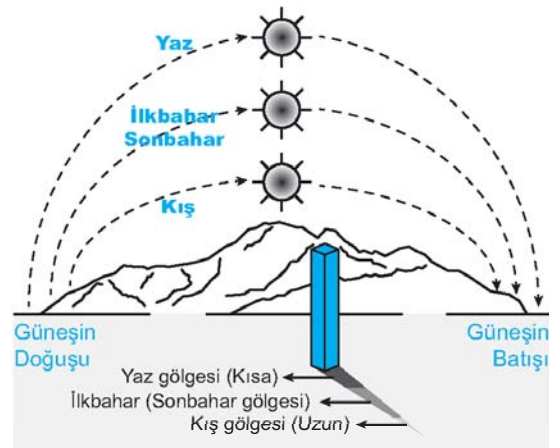
4. Maritim Tropikal hava kütleleri için;

- I. Sıcaklıkları yüksektir,
II. Nem miktarları düşüktür,
III. Alt ve üst hava katları arasında sıcaklık farkı fazladır

gibi özelliklerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

5.

Ankara'ya ulaşan Güneş ışınlarının yıl içerisinde bu şekilde farklılaşması;

- I. Ekvator ile Eksen arasındaki,
II. Eksen ile Ekliptik arasındaki,
III. Ekvator ile Ekliptik arasındaki açılardan hangilerine bağlıdır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

6. Bir yörede belirli süre içinde rüzgârın en fazla estiği yöne "hâkim rüzgâr yönü" denir.

Aşağıdakilerden hangisi hâkim rüzgâr yönünde etkili değildir?

- A) Denizellik – karasallık durumu
B) Basınç merkezlerinin birbirlerine göre konumu
C) Yer şekillerinin uzanış doğrultusu
D) İzobar eğrileri arasındaki uzaklık
E) Dünyanın günlük hareketi

7. Sürekli basınç merkezleri arasında aynı yönde ve yıl boyunca esen rüzgârlara "sürekli rüzgâr" denir.

Aşağıdakilerden hangisi sürekli rüzgârlardan biridir?

- A) Meltemler
B) Samyeli
C) Kutup rüzgârları
D) Etezyen
E) Muson rüzgârları

8. Türkiye'deki bazı göllerin sularının tuzlu, sodalı ya da acı olması gölün;

- I. Dışa akışlarının olmaması,
II. Kapladığı alanın büyük olması,
III. Güçlü akıntıların bulunması,
IV. Deniz seviyesinden yüksekte olması

özelliklerinden hangileriyle daha çok ilgilidir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) III ve IV

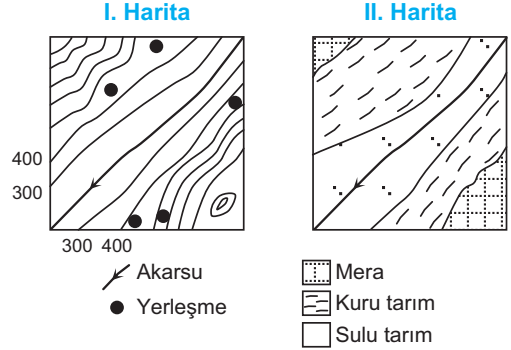
9. • Türkiye'de çok sayıda göl vardır. Dışa akışı olan göllerin suları tatlı (Beyşehir Gölü), dışa akışı olmayan göllerin ise suları tuzludur. (Tuz Gölü, Acı Göl)

- Türkiye sıcak su kaynakları açısından dünya sıralamasında ilk yediye girmektedir.
• Akarsularımızın yatak eğimleri ve akış hızları fazladır. Bu yüzden taşımacılığa elverişli değilken, hidroelektrik enerji potansiyeli yüksektir.

Yalnızca yukarıdaki açıklamalardan yararlanarak, Türkiye'nin su varlığı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sıcak su kaynakları, Türkiye'nin tektonik açıdan hareketli yerlerini gösterir.
B) Türkiye'deki akarsuların çoğundan elektrik enerjisi üretilebilmektedir.
C) Türkiye'de dışa akışı olan göllerden balıkçılıkta yararlanılır.
D) Türkiye'de yaz mevsiminin sıcak ve kurak geçmesi akarsu rejimlerini düzensizleştirmiştir.
E) Akarsuların akış hızlarının fazla olması Türkiye arazisinin genelde engebeli ve yüksek olduğunu gösterir.

10. Aşağıdaki verilen I. haritada Türkiye'deki bir yörenin izohips eğrileri ile çizilen topografyası, II. haritada ise aynı yörenin arazi kullanım haritası verilmiştir.

Yalnızca haritadaki verilere dayanarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sulu tarım yapılan alanlar yerleşime açılmamıştır.
B) Akarsuya yakın yerlerde sulu tarım, 400-800 m arasında ise kuru tarım yapılmaktadır.
C) Mera hayvancılığına elverişli alanlar 800 m'nin üzerinde yer alır.
D) Kuru tarım yapılan alanlar makine kullanımına daha elverişlidir.
E) Yerleşmeler daha çok 400-600 metreler arasındadır.

11. Türkiye'nin başkentinde görev yapan Bora Öğretmen, tatilini değerlendirmek için önce İzmir'deki anne ve babasını ziyaret etmiş, buradan Pamukkale'ye geçerek bir süre tatil yapmıştır. Tatilinin bitiminde Konya'daki arkadaşına uğrayarak, tekrar başkente dönmüştür

Bora Öğretmen, başkentte başlayıp başkentte biten seyahati boyunca, sırasıyla hangi ana yönlerde hareket etmiştir?

- A) Batı - Güney - Doğu - Kuzey
B) Güney - Batı - Kuzey - Doğu
C) Doğu - Batı - Kuzey - Güney
D) Kuzey - Güney - Batı - Doğu
E) Kuzey - Güney - Doğu - Batı

COĞRAFYA • FİZİKİ COĞRAFYA

1. "Türkiye ortalaması yüksek bir ülkedir ve yükseltisi batıdan doğuya gidildikçe artar."

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun kanıtlarından biri değildir?

- A) Sıcaklık değerlerinin batıdan doğuya gidildikçe azalması
B) Kıyı kesimlerinde tarımsal faaliyet yaygın iken, iç kesimlerde hayvancılığın yapılması
C) Doğu Anadolu'da aynı tür bitkilerinin olgunlaşma süresinin Batı Anadolu'dan uzun olması
D) Doğu Anadolu'daki akarsuların hidroelektrik potansiyellerinin fazla olması
E) Doğu Anadolu'da volkanik dağların geniş yer kaplaması

2. İç bölge ovalarının büyük bir kısmı tektonik çanaklarda oluşmuştur. Bu tür ovalar yer kabuğunun çökmesiyle oluşan çanakların alüvyonlarla kaplanması sonucunda meydana gelmiştir.

Aşağıdaki ovalardan hangisi oluşum yönünden diğerlerinden farklıdır?

- A) Iğdır B) Elazığ C) Elmalı
D) Pasinler E) Muş

3. Türkiye'deki akarsular üzerine inşa edilen barajların;

- I. Tarımda sulama amaçlı yararlanılması,
II. Hidroelektrik enerji tüketiminin artması,
III. Çevresinde rekreasyonel etkinliklerin artması,
IV. Toprak erozyonunun önlenmesi,
V. Akarsu rejimlerini düzenli hale gelmesi

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

- A) Yalnız II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

4. Türkiye fiziki haritasında aşağıdaki renk tonlarıyla gösterilen yerlerden hangisinde yıllık sıcaklık farkının daha fazla olması beklenir?

- A) Açık kahverengi B) Koyu yeşil
C) Sarı D) Açık yeşil
E) Koyu kahverengi

5. Türkiye'deki dağların genelde doğu-batı doğrultulu uzanması;

- I. Karadeniz ve Akdeniz'de ulaşımın geçitlerle sağlanması,
II. Batı Anadolu'da denizel iklimin iç kesimlere daha fazla ilerlemesi,
III. Önemli kara ve demir yollarının kuzey-güney doğrultulu uzanması,
IV. Güney kıyılardaki sıcaklığın kuzey kıyılarından daha yüksek olması

durumlarından hangilerini ortaya çıkarmıştır?

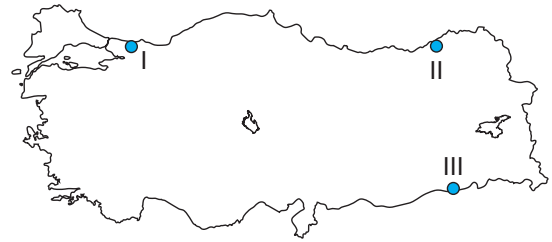
- A) Yalnız III B) I ve II C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. Sivas merkezinden Zara ilçesine doğru gezi yapan bir araştırma grubu üzerinden geçtikleri karstik arazi ve karstik arazide oluşan dolin vb. yer şekillerini incelemiştir.

Bu yöredeki karstik arazi ve yer şekillerinin hangi kayaç türü üzerinde bulunduğu söylenebilir?

- A) Kalker B) Kireç taşı C) Jips
D) Granit E) Volkan külü

- 7.

Yukarıdaki Türkiye haritasında işaretlenen alanların sıcaklık, yağış, jeomorfolojik özellikleri dikkate alındığında; aşağıdaki doğa olaylarından hangilerinin bu alanların sosyo-ekonomik yapısını daha fazla olumsuz etkilediği söylenebilir?

	I	II	III
A)	Heyelan	Deprem	Çiğ
B)	Deprem	Heyelan	Erozyon
C)	Çiğ	Erozyon	Sel-taşkın
D)	Volkanizma	Erozyon	Toprak kayması
E)	Sel-taşkın	Deprem	Deprem

8. Türkiye’de yıl içinde akım seviyesindeki değişimin az olduğu bir akarsu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sularını denize boşaltır.
- B) Yer altı suyundan beslenmektedir.
- C) Aşındırma gücü fazladır.
- D) Geniş vadiler içinde akar.
- E) Yatağı boyunca kimyasal yoldan çözülebilen kayalar bulunur.

9. Gölgeleme yöntemi ile yapılan bir Türkiye fiziki haritasında bazı yerlerin koyu bazı yerlerin açık renkte gösterilmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Dağların doğu batı yönünde uzanış göstermesi
- B) Yükselti ortalamalarının farklılık göstermesi
- C) Farklı jeolojik dönemlere ait oluşumların bulunması
- D) Eğim ve engebenin bazı yerlerde az bazı yerlerde fazla olması
- E) Bitki örtüsünün bölgeler arası farklılık göstermesi

10. Başta akarsular olmak üzere tüm dış kuvvetlerin yüzünü aşındırmasıyla oluşan ve deniz seviyesine yaklaşmış olan hafif dalgalı düzlüklere “peneplen” adı verilir. En son aşınım evresi olduğundan peneplen oluşabilmesi için çok uzun bir süreye ihtiyaç vardır. Buna göre Türkiye arazisinin peneplen oluşumuna çok uzak olduğu söylenebilir.

Türkiye’nin;

- I. Genç oluşumlu olması,
- II. Yüksek dağ sıralarının olması,
- III. Tektonik yükselmelere uğraması,
- IV. Karstik arazinin geniş yer kaplaması

özelliklerinden hangilerinin, Türkiye arazilerini peneplen hale gelmekten uzaklaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız IV
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) III ve IV

11. Türkiye’nin Ege kıyılarında, Akdeniz’e göre körfez sayısı daha fazladır.

Bu durum Ege kıyılarının aşağıdakilerden hangisi bakımından farklı olduğu anlamına gelmez?

- A) Kıta sahanlığının
- B) Dağların uzanışının
- C) Tuzluluk oranının
- D) Girinti-çukurtunun
- E) Gerçek uzunluğunun

12. Akarsu yatağının herhangi bir yerinden bir saniyede geçen su miktarına debi denir.

Türkiye’in en yüksek debili akarsuyu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dicle
- B) Kızılırmak
- C) Fırat
- D) Meriç
- E) Manavgat

13. Afrika Kıtası’nın güneyindeki Namib Çölü’nün oluşmasında hangi okyanus akıntısı etkilidir?

- A) Benguela
- B) Mozamba
- C) Kanarya
- D) Kaliforniya
- E) Kuroshio

14. Jeolojik Zamanlar ve Devirler (Erinç, 1996) Cetveli’nde aşağıda verilen olaylardan hangisi diğerlerinden öncedir?

- A) Hersinya ve Kaledonya Orojenezi’nin gerçekleşmesi
- B) Atlas ve Hint Okyanuslarının belirmesi
- C) Eski uygarlıkların ortaya çıkışı ve gelişmesi
- D) Alp kıvrımlarının oluşumu
- E) Yerkabuğunun parçalanarak kıtalara bölünmeye başlaması

COĞRAFYA • FİZİKİ COĞRAFYA

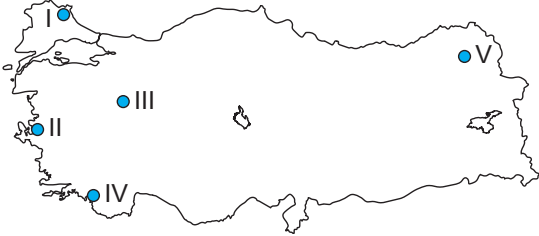
1. Aşağıda bazı merkezleri birleştiren yolun kuş uçuşu ve gerçek uzunluğu verilmiştir.

	K.U.U. (km)	G.U. (km)
A – B	50	80
C – D	40	60
E – F	100	180

Buna göre, bu merkezler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kuş uçuşu uzunluk ile gerçek uzunluk arasındaki farkın en fazla olduğu merkezler E ve F'dir.
B) Engebeli arazinin en az olduğu merkezler C ve D'dir.
C) A ve B arası yol yapım maliyetleri C ve D arasından fazladır.
D) E ve F arası ortalama yükselti A ve B'den fazladır.
E) C ve D arası demir yolu yapımına E ve F arasına göre daha elverişlidir.

2. Sirk gölleri, buzulların aşındırmasıyla oluşan çukurların suyla dolması sonucunda meydana gelmiştir.

Türkiye'de buzulların etkili olduğu alanların dağılışı dikkate alınır, haritada işaretlenen yerlerin hangisinde sirk göllerine rastlanır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

3. Türkiye'de mantar kaya, yardang, kumul vb. yer şekillerinin yaygın olduğu yerlerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kimyasal çözülme yaygındır.
B) Rüzgâr erozyonu şiddetlidir.
C) Doğal bitki örtüsü cılızdır.
D) Kurak iklim şartları hâkimdir.
E) Günlük sıcaklık farkı fazladır.

4. Türkiye'nin;

- Kapıdağ Yarımadası,
- Ölü Deniz (Fethiye),
- Terkos Gölü,
- Büyük ve Küçükçekmece Gölleri

gibi yer şekillerinin ortak özelliği dalga biriktirmesi ile oluşmalarıdır.

Bu yer şekillerinin bulunduğu kıyılarla ilgili olarak;

- I. Sığ kıyılardır.
II. Kıta sahanlığı dardır.
III. Güçlü dalga akıntıları vardır.
IV. Gel-git genliği düşüktür.

Yorumlarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız IV   B) I ve IV   C) I ve II
D) II ve III   E) III ve IV

5. Türkiye'de engebe ve yükseltinin kısa mesafe içinde değişmesi Türkiye'nin aşağıdaki çeşitliliklerinden hangisini artırdığı söylenemez?

- A) İklim şartları
B) Doğal bitki örtüsü
C) Yer altı kaynakları
D) Toprak türleri
E) Tarım ürünleri

6. Ankara'dan Trabzon'a kara yolu ile en kısa yoldan ulaşmayı hedefleyen bir gezi grubunun aşağıdaki ırmaklarından hangisi üzerinden geçmesi beklenemez?

- A) Kızılırmak   B) Yeşilirmak   C) Çoruh
D) Kelkit Çayı   E) Delice

7. Öğrencilerine arazi çalışması yaptırmak isteyen bir coğrafya profesörü, öğrencileri ile Sivas merkezinden Zara ilçesine doğru otobüsle yola çıkmış ve aralarında aşağıdaki diyaloglar geçmiştir.

Profesör: Gençler, şu an bir karstik alandan geçiyoruz. Dolinlere özellikle dikkat etmenizi istiyorum. Az sonra uygun bir alanda inip bu konuda konuşacağız.

Safiye: Hocam, bu yörede karstik arazi olmaz, çünkü bu alanda kireç taşı bulunmaz. Karstik yer şekillerinin oluşması için kireç taşının olması gerekir.

Yusuf: Karstik arazi sadece kireç taşının olduğu alanda oluşur diye bir kural yok. Jips üzerinde de oluşabilir. Bu alanda da karstik şekiller jipsin çözünmesiyle oluşmuştur.

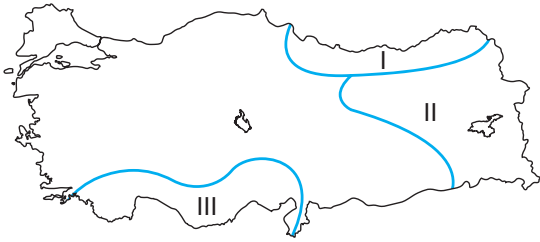
Hasan: Türkiye’de karstik yeryüzü şekilleri Muğla, Burdur, Antalya ve Mersin çevresinde yaygındır. Bu yörelerin dışında karstik yeryüzü şekilleri bulunmaz.

Nilgün: Karstik yeryüzü şekilleri yalnızca kireç taşı ve jips kayaçlarının bulunduğu alanda oluşmaz. Mermer ve dolomit gibi kayaçların bulunduğu alanda da oluşur.

Buna göre, karstik yeryüzü şekillerinin oluşumuyla ilgili doğru yorumu hangi öğrenciler yapmıştır?

- A) Yalnız Safiye
B) Yalnız Yusuf
C) Yalnız Nilgün
D) Yusuf ve Nilgün
E) Safiye ve Hasan

8. Aşağıdaki Türkiye haritasında numaralarla gösterilen alanlardaki akarsular denge profiline ulaşmamıştır.

Bu durum aşağıdaki özelliklerden hangisiyle çelişir?

- A) Yük miktarının düşük olmasıyla
B) Enerji potansiyelinin yüksek olmasıyla
C) Derine aşındırmanın yüksek olmasıyla
D) Akış hızlarının fazla olmasıyla
E) Vadilerinin genellikle “V” profilli olmasıyla

9. Yeryüzündeki pek çok alanda yakın gelecekte kurak dönemlerin uzaması beklenmektedir.

Bunun sonucunda aşağıdakilerden hangisi, akarsuların kurumasına yol açabilecek olaylar zinciri arasında gösterilemez?

- A) Atmosferdeki karbondioksit oranının giderek artması
B) Sıcaklık artışına bağlı olarak yağışların düzensiz bir hâl alması
C) Artan nüfusla birlikte tarımsal ve evsel kullanma suyuna olan talebin artması
D) Şiddetli erozyon ile toprak kayıplarının aşırı şekilde artması
E) Yıl içerisinde, soğuk dönemlerin giderek kısalması

10. Akarsu vadilerinin dar ve derin olduğu yerlerde hidroelektrik enerji potansiyeli fazladır.

Buna göre aşağıda verilen akarsulardan hangisinin hidroelektrik potansiyeli daha fazladır?

- A) Gediz
B) Meriç
C) Bakırçay
D) Susurluk
E) Çoruh

11. • Yer sisi olarak da bilinir.
• Soğuma yoluyla oluşur.
• Yeryüzünün geceleri uzaya doğru gerçekleşen ısı enerjisi kaybı sonucu yukarıdaki daha sıcak havanın alttan soğuyarak yoğunlaşması ile oluşur.

Bazı özellikleri verilen sis türü hangisidir?

- A) Adveksiyon sisi
B) Orografik sisi
C) Cephesel sisi
D) Radyasyon sisi
E) Buhar sisi